

Sygn. akt IV CSK 197/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku E. Ł., T. K., A. B. i M. K.
przy uczestnictwie I. E., G. S., R. E., K. S. i L. R.
o dział spadku i zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 czerwca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni E. Ł.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Radomiu
z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt IV Ca 291/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni E. Ł. złożyła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 16 października 2014 r., oddalającego apelację od postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego w Radomiu z dnia 6 grudnia 2013 r., którym uznano co do zasady żądanie zniesienia współwłasności poprzez ustanowienie odrębnej własności lokali za usprawiedliwione i upoważniono uczestniczkę I. E. do wykonania, tymczasowo na jej koszt, prac adaptacyjnych w budynku położonym na nieruchomości, stanowiącej przedmiot postępowania po uzyskaniu wymaganych przepisami szczególnych zezwoleń, w terminie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia,.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ocena przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Skarżąca nie wskazała wprost, na których przyczynach wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. oparła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, ale odniesienie się do „zagadnień z zakresu przepisów o współwłasności, które albo nie zostały w pełni wyjaśnione w publikowanych orzeczeniach lub uchwałach Sądu Najwyższego, albo wywołują poważne i utrzymujące się na przestrzeni czasu rozbieżności w orzecznictwie” prowadzi do konkluzji, że przyjęcie skargi kasacyjnej miałyby zostać uzasadnione występowaniem istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wywód przedstawiony przez wnioskodawczynię nie odpowiada powyższym wymaganiom. Przede wszystkim nie zostało sformułowane żadne zagadnienie o charakterze prawnym, w sposób zbliżony do zagadnień przedkładanych Sądowi Najwyższemu przez sądy powszechne na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13; z dnia 6 lutego 2014 r., I UK 398/13; z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.). Ponadto, uzasadnienie wniosku

o przyjęcie skargi do rozpoznania nie zawiera odwołania do żadnego konkretnego przepisu prawa, co oznacza że w istocie strona dąży do nie tyle do poddania ocenie zagadnień prawnych ile uzyskania korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia. Co więcej, obszerne fragmenty wywodu przywołanego w celu motywowania tego wniosku stanowi próbę polemiki z ustaleniami faktycznymi oraz oceną dowodów, dokonanych przez Sądy rozpoznające sprawę.

Z kolei przesłanka potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa - mimo wystąpienia takiej potrzeby - nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze, przytoczenia odpowiednich orzeczeń i wyjaśnienia, na czym owe rozbieżności polegają (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Skarżąca nie wskazała żadnych orzeczeń sądowych, z których miałyby wynikać ewentualne rozbieżności w wykładni przepisów prawa, a nawet nie oznaczyła przepisów, których mogłyby dotyczyć wątpliwości interpretacyjne. Nie zaprezentowała również jasnych, rozbieżnych, wykluczających się wzajemnie sposobów wykładni, które poddaje pod osąd Sądowi Najwyższemu.

Stwierdzenie, że rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego "pozwoli zrozumieć stronom tego i innych postępowań konstrukcje oraz cel obowiązujących przepisów o zniesieniu współwłasności oraz mechanizmy, którymi powinny kierować się sądy powszechne przy rozstrzyganiu spraw" jest wręcz kuriozalne. Taki sposób uzasadniania skargi kasacyjnej rażąco narusza przepis art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.